

El camp... la ciutat...

Una pugna latent, persistent, més o menys aguda ha caracteritzat d'uns anys ençà dues mentalitats que per diferent camí, marquen èpoques decisives en la marxa dels pobles, especialment dins la geografia espanyola.

Una pugna quin origen està basat en el desplaçament d'un predomini ancestral —la terra— que actualment s'esquerda davant els canvis estructurals de la «societat», pressionada per l'empenta de l'expansió demogràfica. Un repàs retrospectiu, i situem-nos al Neolític, on l'home vivia de la caceria. La vida devia ésser dura i la fam company inseparable de la família.

Davant les condicions adverses del medi ambient la mortalitat deuria ésser elevada. Passaren successives generacions desenrotllant-se en l'home la intel·ligència, i de nombrosa es convertí en sedentari. Des d'aleshores s'ha començat a escriure la història de les civilitzacions; les seves guerres periòdiques i l'afany de posseir; però per quines causes l'home abandona la seva llar envers l'aventura i la incertesa? Doncs per erigir-se en amo i senyor d'altres terres, ja que les seves no satisfan les seves necessitats i desitjos d'un botí que garantís una contínua estabilitat i li donés una pau material.

Situem-nos en ple segle XX. A Espanya tota la terra és propietat particular o familiar —de la comunal no en parlem, és poca i estèril—.

Quan hom arriba a aquest món no té res; potser serà l'hereu de la casa pairal, i si és ciutadà, la seva sort dependrà de la situació dels seus pares.

Si tot està repartit, per viure s'ha de comptar amb quelcom. Emigrar cercant noves terres ja és història. No hi ha noves terres ni medis per apoderar-se d'elles; l'època del colonialisme ha deixat pas a l'època del proletariat.

Vedat el camp, el sobrant de població es refugia a la ciutat; allí té de valdre's de la intel·ligència que li és molt necessària per sobreviure sense mitjans naturals; cal crear béns de canvi, crear la propietat del diner. Estem en plena era industrial i comercial.

Mentre la pagesia lluita esmerçant tota la seva energia, sense regatejar esforços, per conservar la propietat de la terra, el ciutadà sols lluita per ell i això li dóna llibertat de moviment i idees.

L'home del camp, individualitzat i isolat, no coneix l'associació ni falta li fa, ell depèn d'unes collites que sols la naturalesa li pot donar. És religiós perquè és impotent davant el seu destí; incapaç de cap resolució davant una secada o pedregada. Les relacions entre ells es limiten a coses intranscendents; són bona gent perquè no se'ls fa necessari fer mal; nascuts entre aquells terrossos s'abracen a ells, és la seva vida; ell trepitja terra seva, quina propietat l'immobilitza, el trava, i, entre suors i angoixes, transcorre la seva vida.

Al ciutadà tot el que l'envolta és fràgil: fràgil és el sol que trepitja; fràgil la propietat convertida en accions; fràgil el seu treball i les seves rendes, i davant la seva inseguretat, cerca l'associació com auto-defensa i s'esmerça

en superar-se, en ésser útil en el seu treball, doncs això li proporciona més ingressos, més diners que, en definitiva, és el que necessita per viure.

Mentre el ciutadà esmerça tota la seva energia per viure, el pagès l'esmerça per conservar la terra. Dos conceptes radicalment oposats.

El país va en augment d'habitants; en la ciutat tots hi caben i tots troben la manera de viure; ella creix i creix, degut a la mútua dependència existent entre els seus moadors. Al camp, malgrat la seva grandiositat, no hi cap ningú més —amb prou feines l'autoritat uniformada—. El camp no es pot trossejar ni es pot esmicolar; l'Estat ho sap, puix són molts els governants d'ascendència rural i saben que el diner corre amb comptagotes, mentre que a la ciutat corre a raig fet; en la propietat mòvile del ciutadà, a cada operació l'Administració en treu la seva part. La ciutat simbolitza el poder, és el refugi d'una potent burocràcia, del favor polític, és el nucli que dirigeix al país, i davant d'aquest pes, és natural que el pagès es converteixi en un peó de l'economia estatal.

És natural que les persones girin la vista vers la ciutat i oblidin el camp, si dóna més beneficis la ciutat. Davant la problemàtica d'unes collites, a uns aparents beneficis que dóna la ciutat, més el seu nivell de comoditat, no és difícil escollir.

El pagès lluita, dubta del seu esforç, es veu impotent per a resoldre la seva situació, acompassar-la al desenvolupament de la ciutat; si es proletaritzés o es posés a nivell d'empresa, s'uniria en defensa dels seus interessos. Sol resta erm, davant el comprador. A ell se li regateja la pesseta i cospa que a la ciutat el seu producte es ven amb una gran diferència, doncs cada intermediari hi afegeix el seu benefici, quin benefici a ell li és discutit; no vol que els seus fills passin les seves angoixes i els envia a la ciutat a estudiar, restant braços al camp i abandonó de l'agricultura.

Per als desplaçaments de població i per les comunicacions audio-visuales, la joventut del camp veu un horitzó reduït i pugna per la ciutat; allí serà un número, però vibrarà a l'uníson d'una multitud sense altre objecte que viure al dia una vida excitada, cremant la seva vitalitat.

El patriarca descoratjat per la feixuga tasca de sostenir una propietat quins fills repudien, acaba per parcel·lar-la, i d'aquests diners els seus fills canvien el trepig del terròs pel del «terrazo».

La ciutat s'eixampla, el camp es redueix, la vida s'endureix, i tot fent l'ull gros davant els anticonceptius, compleants en l'avort i comptant amb una esterilitat creixent, les collites humanes, les més regulars, floreixen sense parar.

Venturosament, no tenim guerres; la medicina lluita salvant vides i allargant-les, però serem capaços d'evitar una futura fam? No siguem pessimistes, tot s'arranjarà al seu dia, i sinó...

E. Condis

CARPINTERIA MECANICA

Andrés Torner

El Rieral

Teléfono 23

SANTA EULALIA DE RONSANA